

Informatienota voor de raad

Datum 14 februari 2022

Onderwerp	Aanleg proefveld als onderdeel van innovatietraject
Versienummer	V1.1

Portefeuillehouder Monique Schuttenbeld / René de Heer

Informant J. Oosthof
Afdeling Civiel en Groen
Telefoon 038 498 2457
Email J.Oosthof@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De ontwikkelingen rond de energieopwekking via sportvelden met het aanleggen van een tweetal proefvelden.

Datum

14 februari 2022

[Toelichting op het voorstel](#)**Inleiding**

Via een informatienota d.d. 3 juni 2020 hebben wij u geïnformeerd over de samenwerking met de provincie Overijssel gericht op het stimuleren van innovaties binnen de energietransitie. Dit heeft geresulteerd in een traject met een marktuitlevraag met als doel oplossingen te ontwikkelen voor de energietransitie en tegelijkertijd startups de gelegenheid te bieden voor doorontwikkeling van concepten tot een volwaardige businesscase. Gemeente Zwolle heeft bij deze marktuitlevraag het vraagstuk van “Energiek en Cool sporten” ingebracht om kunstgrasvelden in te zetten als energiebron of als een soort zonneboiler om warmte te winnen ten behoeve van een toekomstige warmtevoorziening voor de stad.

Met de informatienota van 25 mei 2021 bent u geïnformeerd over de voortgang van het proces ten aanzien van fasering en stand van zaken tot dat moment. Twee marktpartijen/combinaties (Sallandse United/SuperSub/Unica en Aendless) hebben de kans gekregen concepten verder uit te diepen, te ontwikkelen en toe te werken naar een praktijkproef, fase 3 van het innovatietraject.

Samen met de marktpartijen zijn we op zoek gegaan naar geschikte locaties voor een proefveld, bij voorkeur op een sportcomplex. Dit biedt de mogelijkheid om met een proefveld een blijvende capaciteit/functie toe te voegen aan het sportcomplex. De praktijkproef heeft tot doel om de eerdere aannames van de verwachte warmteopbrengst te valideren en het systeem te optimaliseren om een levensvatbare businesscase te ontwikkelen. Daarnaast geeft de proef inzicht in de sporttechnische eigenschappen en de beheer- en onderhoudsaspecten.

Kernboodschap

Met de innovatie-uitvraag naar energie-opwek via sportvelden stellen wij ondernemers in staat om samen met de overheid en woningcorporaties nieuwe concepten te ontwikkelen en uit te werken tot volwaardige marktproducten. Daarnaast dragen we bij aan kennisontwikkeling op het gebied van warmte, ontwikkelen we best practices en krijgen zicht op nieuwe oplossingsrichtingen voor de energietransitie. Deze twee proefprojecten zijn de eerste toepassingen van warmtewinning uit een kunstgras-voetbalveld en uniek in Nederland. De opgedane kennis helpt de gemeente daarnaast bij haar gemeentelijke taak om geschikte bronnen voor het warmtevraagstuk te vinden.

Consequenties

Met de aanleg van de proefvelden worden de activiteiten ook zichtbaar in de stad. De combinatie van Sallandse United, SuperSub en Unica gaat een proefveld aanleggen op het complex van Be Quick '28 en Aendless op het sportcomplex Marslanden. Beide concepten hebben een soortgelijke doelstelling maar hanteren verschillende technieken en technologie.

Proefveld Sallandse United op sportcomplex van Be Quick '28

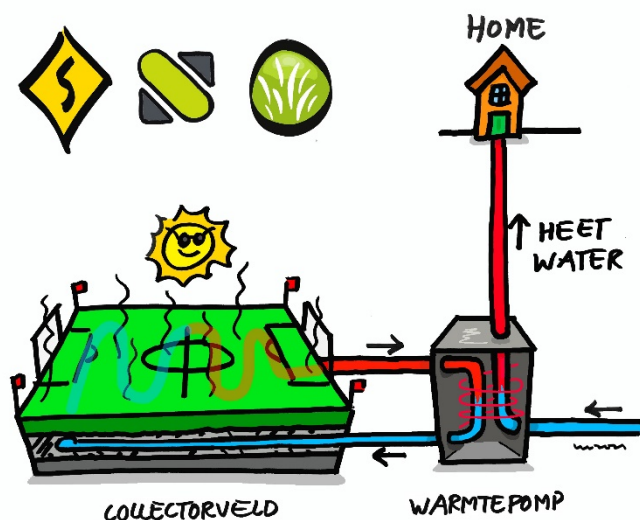
Samen met de voetbalvereniging Be Quick '28, gemeente Zwolle en de combinatie is een locatie gevonden voor het aanleggen van een voetbalveld van 45 bij 32 meter. Dit is de maatvoering van een pupillenveld waarop ook volwassen voetballers/sters kunnen trainen. Het ombouwen van het bestaande trapveld ter plaatse, naar een pupillenveld sluit aan bij de behoefte van voetbalvereniging

Datum 14 februari 2022

Be Quick '28. Dit veld heeft de juiste afmeting om naast het onderzoek naar de warmteopbrengst ook de sport- en onderhouds- technische aspecten te kunnen monitoren.

Het veld zal na de proefperiode in gebruik blijven bij de gebruikers van het sportpark en zo blijvend de capaciteit van het complex optimaliseren. Als de warmteopbrengst uit het proefveld voldoende is, kan het proefveld op termijn mogelijk direct bijdragen aan het verduurzamen van het sportcomplex. Uiteraard is bij de opbouw van het kunstgrasveld uitgegaan van materialen die de gezondheid van sporters niet aantast en voldoet aan de regelgeving t.a.v. milieukwaliteit.

Gemeente Zwolle zal bij voldoende borging van de sporttechnische eigenschappen, het veld in combinatie met het onderliggende buizensysteem in eigendom nemen.

Figuur 1 Illustratie warmteconcept Sallandse United

Proefveld Aendless op sportcomplex Marslanden

Het proefveld van Aendless is een kleiner veld van ca 20 bij 15 meter. Hiervoor zijn meerdere plekken op het sportcomplex Marslanden verkend en is in overleg met het parkmanagement een geschikte locatie gevonden. Ook Aendless voert de proef uit met materiaal dat voldoet aan milieukwaliteiten en gezondheidsaspecten.

De proef van Aendless geeft inzicht in de feitelijke warmte opbrengst per m2 en een eerste indicatie met betrekking tot de spelervaring van sporters. Deze informatie stelt hen in staat om het concept verder door te ontwikkelen en te optimaliseren. Of dit proefveld een blijvende functie kan vervullen is op dit moment nog niet duidelijk.

Financiën

Ambtelijke kosten

De ambtelijke kosten voor het begeleiden van het proces zijn tot nu gedekt uit de beschikbaar gestelde middelen van het "Op Koers" programma. Hiervoor is 20.000 euro beschikbaar gesteld en daarvan resteert nog circa 6.500 euro. Daarnaast vindt een deel van de activiteiten plaats vanuit de reguliere

Datum 14 februari 2022

werkpakketten (bijvoorbeeld afstemming met de sportverenigingen). De inschatting is dat de ambtelijke kosten tot en met fase 3 van dit proces gedekt zijn.

Kosten praktijkproef

De kosten van de praktijkproef (fase 3) worden gedragen door de Provincie vanuit een “royalty regeling” (50% NEO is en 50% Launching Customerprogramma) en door de ondernemers zelf. Doel van de praktijkproeven is een goed beeld te krijgen van de energiepotentie, de sporttechnische eigenschappen en het benodigde beheer van een dergelijk sportveld in de gebruiksfase. Gemeente neemt de constructie van het kunstgras veld op het sportcomplex van Be Quick '28 over (incl. het onderliggend buizensysteem), als dat blijkt te voldoen aan de sporttechnische eigenschappen en de beheertoets. Dekking hiervoor wordt gevonden in de sportbegroting en de begroting van de energietransitie, waarbij respectievelijk 40.000 en 20.000 euro is gereserveerd. Deze overname wordt contractueel met de marktpartij vastgelegd in een leveringsovereenkomst.

Communicatie

Afstemming met beide sportcomplexen en verenigingen heeft inmiddels plaatsgevonden. Tijdens de monitoring periode zal frequent contact met de sportverenigingen worden onderhouden om de sportervaring van de gebruikers ten aanzien van het veld op te halen.

Communicatie en berichtgeving bij de feitelijke opening van de proefvelden zal samen met de partners en de ondernemers worden vormgegeven.

Vervolg

De verwachting is dat beide velden in de periode maart/april van 2022 worden aangelegd. Zodra de velden zijn aangelegd start de monitoring en meetcampagne die gedurende de zomer zal plaatsvinden. De resultaten van de meetcampagne bepalen welk vervolg er aan het innovatietraject wordt gegeven.

Openbaarheid

Openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer

Datum

14 februari 2022